

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 47 (8)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13207

**Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů,
Praha — Smíchov, Č. S. R.**

Pogon za oscilišuce poluosovine na vozilima.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 12961.

Prijava od 27 maja 1936.

Važi od 1 oktobra 1936.

Najduže vreme trajanja do 30 juna 1951.

Pronalazak se odnosi na izmenjeno izvođenje po osnovnom patentu br. 12961.

U ovim patentima je predviđen pogon za poluosovine, odnosno poluvratila, koje mogu oscilisati sa po jednom kutijom koja obuhvata pogonske delove poluosovine odnosno poluvratila, pri čemu ova kutija svagda obuhvata po jedan na poluvratilu utvrđeni tanjirasti zupčanik, jedan u ovaj zahvatajući konusni zupčanik ili t. sl. sa u pravcu voženja pružajućom se srednjom osovinom, jedan na osovini konusnog zupčanika ili t. sl. utvrđeni prenosni zupčanik i jedan u ovaj prenosni zupčanik zahvatajući, na u podužnom pravcu pružajućoj se, motorom pogonjenoj podužnoj osovini postavljeni prenosni zupčanik; poluosovina pri tome osciliše oko ose podužnog vratila.

Ležišno postavljanje u istoj osi sa podužnim vratilom pričinjava sad izvesne teškoće i osim toga se dobija nezgoda, da poluosovine ne mogu bez daljeg svaka za sebe biti skidane. Ove nezgode treba po pronalasku da se izbegnu uz jednovremeno zadržavanje koristi ranije predlaganih izvođenja.

Po pronalasku su u kutiji koja pripada poluosovini odnosno poluvratilu na po sebi poznat način smešteni samo sa poluvratilom vezani tanjirasti zupčanik i u ovaj zahvatajući konusni zupčanik ili t. sl. Osovina zupčanika nosi izvan kutije prenosni zupčanik, a ovaj prenosni zupčanik

je obuhvaćen jednom kutijom, koja je nepomično postavljena u kolskom postolju, koja obuhvata glavnim podužnim vratilom nošeni pogonski zupčanik i u koju kutija poluosovine ulazi koncentrično sa osovinom zupčanika i time i koncentrično sa oscilacionom osovinom poluosovine.

Na priloženom nacrtu je pronalazak pokazan radi primera i to je pokazan jedan pogonjeni par zupčanika u izgledu od dozgo sa kutijama, koje obuhvataju pogonske delove, u preseku.

Osovinske cevi 2 koje nose točkove 1 obuhvataju poluvratila 3. Unutrašnji krajevi osovinskih cevi su vezani sa po jednom kutijom 4. Kutije 4 obuhvataju po jedan sa odgovarajućim poluvratilom 3 vezani tanjirasti zupčanik 5 i jedan u ovaj zahvatajući konusni zupčanik 6. Osovina 7 konusnog zupčanika 6 nosi izvan kutije 4 čeonu zupčanik 8. Koncentrično sa vratilom 7 su na kutiji 2 izvedeni ležišni čepovi 9 i 10, od kojih čep 9 predstavlja šuplju čep i obuhvata osovinu 7. Za čepove 9 i 10 su ležišta 11, 12 izvedena na kutiji 13 koja pripada nepomičnom kolskom postolju.

Ležišta 11 koja obuhvataju šuplje čepove 9 nalaze se sa srednjom kutijom 13 u vezi pomoću nastavka 14, 14a kutije. Svaki od ovih nastavaka 14, 14a kutije obuhvata čeonu zupčanik 8 dotične poluosovine kao i sa njime u zahvatu nalazeći se pogonski zupčanik 15.

U kutiji 13 su takođe smeštena: sa motorom u vezi nalazeće se podužno pogonsko vratilo 16, mehanizam 17 za izravnjanje i ovim pogonjeno šuplje vratilo 18 koje nosi zupčanike 15, i koje obuhvata glavno vratilo 16.

Kao što se vidi, nastavci 14, 14a kutije su zajedno sa ležištima 11 podeljeni u srednjoj ravni ležišta; na isti način mogu ležišta 12 biti izvedena iz dva dela. Poluosovine mogu sada po skidanju ležišta 11, 12 biti svaka za sebe skidane i s druge strane su pak pri gotovo izvedenom pogonu svi pogonski delovi obloženi kutijom. Ne postoje nikakvi pogonski delovi koji bi se nalazili spolja niti kakve ležišne površine koje bi se pri oscilisanju na više i na niže s vremena na vreme nalazile slobodno i da se usled toga mogu uprljati.

Naravno da su moguće mnoge izmene pretstavljenog primera izvođenja. Tako n. pr. mogu odlike osnovnog patenta i ranijeg dopunskog patenta u odnosu na ležišno postavljanje glavnog vratila i veze sa osovinama za zupčanika odnosno sa mehanizmom za izravnjanje, biti upotrebljene i za novo izvođenje. Dalje može na primer samo šematički srednja kutija 13 biti utvrđena na srednjem nosećem telu ili obrazovati jedan deo takvog nosećeg tela koje obuhvata podužno vratilo 16.

Patentni zahtevi:

1.) Pogon za oscilišuće poluosovine odnosno poluvratila sa po jednom kutijom koja obuhvata pogonske delove poluosovine odnosno poluvratila po osnovnom patentu br. 12961; naznačen time, što se pogonski delovi obuhvaćeni kutijom (4) poluosovine svagda sastoje iz jednog na poluvratilu (3) utvrđenog tanjirastog zupčanika (5) i jednog konusnog zupčanika (6), puža ili t. sl., koji u ovaj zahvata, sa u pravcu voženja u istoj osi sa oscilacionom osovinom poluosovine pružajućom se srednjom osovinom, pri čemu je prenosni zupčanik (8) koji je nošen osovinom (7) izvan kutije (4) poluosovine zajedno sa odgovarajućim podužnim vratilom (16, 18) pogonjenim prenosnim zupčanicom (15) obuhvaćen kutijom odnosno kutijinim nastavkom (14, 14a) čvrsto postavljenim u koškom postolju i u kutiji koja obuhvata prenosni mehanizam predviđen je prolazni otvor koncentrično sa osovinom (7) za zupčanik.

2.) Pogon po zahtevu 1, naznačen time, što je osovina (7) za zupčanik postavljena u šupljem čepu (9), čija spoljna površina predstavlja ležišni čep poluosovinske kutije (4).

3.) Pogon po zahtevu 2, naznačen time, što ležište (11) koje obuhvata šuplji čep (9) izvedeno na kutiji (14, 14a) koja obuhvata prenosni mehanizam (8, 15).

